

בוץ במוצב מנותק. הם הצטרפו לתיאור האותנטי ביותר של המלחמה — לא רק של מאורעותיה ומוראותיה, אלא גם של מצביהיה כחיה לוחמת, שעברה את כל השלבים מן הצהלה הרוננת של ימי הראשית, ועד לדיכאון המרדני של הימים האחרונים.

לוחמי יוסיכפורים ימצאו דימיון רב בין מילי המתהעצמאות ובין מלחמתם — היחס לזוועות המלחמה. הכבוד לחייל הרגלי, הזעם על ההנהגה בעיר, וניצניה של תנועת המהאה הגרונה, שהי לידה ב־1950 את "העולם הזה", ושפרצה אחרי מילי המת יוסיכפורים.

בעמודים אלה מפרסם "העולם הזה" פרק מן הספר, המתאר את הקרב הגדול ביותר של המילימה בדרום: הקרב על כפר עיבדים, ליד נגבה. (השער מראה את אחד משועלי שמשון, עובדיה רותם, המוזכר בספר זה, על רקע ג'יפ של השועלים.)

הופעת המהורה ה־11 של "בשדות פלשת 1948", הראשונה מזה 22 שנה, שמה שוב על המדף ספר שיחזיר את דור מלחמת העצמאות אל ימיו הגדולים ביותר, ושיפתח עולם חדש בפני הדור שלא נולד עדיין כאשר היתה נמושה המלחמה הארוכה והאכזרית ביותר של ישראל. הספר הוצא מחדש בדא שום שינוי.

הצדחתו המדהימה של "בשדות פלשת" לפני דור — כאשר הופיע ב־10 מהדורות תוך חודשים מעטים — נבעה מאופיו המיוחד של ספר זה. כאשר התגיים בראשית המלחמה, נתבקש אבנרי לכתוב רשימות לעיתון ערב. כחייל קרבי פשוט, תחילה כטוראי ולאחר־מכן כמפקח בחטיבת גיבעתי, שדח אבנרי מאות קוטעיומון לעורף, באמצעות חיילים בחופשה, נהגיתחמושת ופתם עובריאורה. הם נכי תכו בשוחות בשדה, על כיפה של ג'יפ, שועלי שימי שון", בשק"ם גדודי הזמה, באוהדיסירים בים של

חבוקים בנלי ראשים

שמונה עשר טאנקים נוסעים אטאט לקראתנו. בשרת רחבה. מאחריהם רצים בטורים מפורסים החיילים. טור אחר טור. הכל כמו בשדה האימונים. מאי־שם מתחילים תותחינו לפעול. אנו רואים את השראפגלים מתפוצצים באוויר. אך הטורים מתקדמים. אנו מעריכים את המרחק. הנה — שש מאות מטר! שמונת מיקלעניו יורים בבת־אחת. שכחנו את תורת הצ"רורות ובקרת־האש. המיקלען גומר בסחיטה אחת את הסרט על המישים כדוריו. שאר החברים ממלאים את הסרטים הריקים. תחמושת יש לנו בשפע על הגיפים. פיגוי הטאנקים שורקים מסביבנו. עמדתנו אינה נוחה. עלינו להסיע את הגיפים אל מאחרי מרכס, כך שרק המיקלעים יתגלו לאש האוייב ושוב יורקים המיקלעים. הטאנקים מתקרבים עד פחות ממאה מטרים. שם הם נעצרים. חיל הרגלים המצרי נשכב על הארץ ואינו זו. זהו הרקע המכריע לפיאטים. שני טאנקים יוצאים מייד מכלל פעולה.

מאי־שם צץ אצלנו שלמה כוכמן, בחור משכיל המרר כיב משקפיים. מסכך. הוא רוקד מרוב שימחה ומ' שפסף את ידיו. והיעתה חיסל טאנק בפיאט. הוא מספר לנו את הסיפור בתרועת צהלה וחורו לפיאט. הטאנקים נסוגים.

לרגע. טאנקים. הם נעים לקראתנו. כספית־הדרך המר בילה אל שער נגבה נמצאת בינם ובינינו. למג"ד ניתנת עשירית של דקה להחלטה גורלית. בידו שלוש אפשרויות. שכל אחת מהן היא בחזקת "אי־אפשר רות". הוא יכול להמשיך בדהיה בכביש. לקראת תותחי הטאנקים. מתוך תיקוה שנגיע לכפית־הדרך לפניהם. הוא יכול לרדת מן הכביש ולנסוע ישר אל השער דרך השדה העלול להיות זרוע מוקשים וואדיות. והוא יכול לחזור כלעומת שבא.

צ"ה נראה כסטודנט למדעי־הרוח. צעיר כבן 27 ה" מרכיב משקפיים ומרבה לחייך. אך בלבו הנהו מפקד פרשים. מהיר־החלטה. נועז וקר־רוח. הוא יודע כי לצבא ההגנה אין עודף גדול של מפקדי־גדודים. כן יודע הוא שנגבה זקוקה לנו.

המג"ד יורד מן הכביש. ואנחנו אחריו. בדהיה שיגי עוגית. הטאנקים הבחינו בתמרון ובאים לקראתנו. ברגע זה נתונים חיינו בידי עובדיה. הנהג שלנו. אנו מקטינים את עצמנו ככל האפשר. מתכופפים ומצטמקים. בחתקרבנו אל השער מתיאשים הטאנקים מלהשיגנו. הם עוצרים במרחק של כמאתים מטר ויורים בנו פגזים מכוונים. הם עוברים בינינו ומעלינו. קשה לפגוע בגיפ הנע במלוא מהירותו.

החיילים ליד השער יושבים בשוחותיהם. הם חש' דגיים מאוד. עוברות שניות יקרות עד שהשער נפתח. בינתיים ממשיכים הטאנקים להמטיר פגזים. אנו נכנסים לקיבוץ. שם מגלה עובדיה, כי בדרך עקצה אותו דבורה.

מייד עם בואנו פותח האויב בהרעה כבדה. התצפית שעל מגדל משטרת עיראק־סואיראן הבחינה בנו. השוחות מלאות חיילים מכל המינים — אלהוטאים, חובשים, מכונאים, רגמים. הם צועקים לנו להכנס למח' פורת. אנו לועגים להם. רגילים אנחנו לשמוע את שריקת הפגזים בשבתנו גלויים על הגיפ הנע. גם עתה נשארים אנחנו ליד הגיפים. ונשככים מדי שמענו את שריקתו של פגז מתקרב. זהו מעין ספורט.

הפגזים נופלים בזה אחר זה. מחסן של עץ מתמוטט לעינינו. שורר מסביב הריח האופייני לשדה קרב — ריח מעורב של אבק־שריפה, גופות אדם, עצים בוערים ופיגרי חיות.

חייל פצוע עובר על פנינו: זרועו השמאלית שותתת דם. הוא מתזיק בה בידו הימנית. עיניו פקוחות לרווחה. הוא שותק ורץ אל תחנת האיסוף; אנחנו נכנסים לשוחה.

"אנשי הגיפים, החוצה!" דויד שני, הסמג"ד, ואריה סגל, מסקד הפלוגה המ' סייעת, עומדים ליד הגיפים. עלינו להעביר מיד מכוונת ירייה ותחמושת למישלט עיבדים. אנשי ה"מסייעת" ממל' אים את הגיפים עד כי אין כמעט אפשרות להניע את האיברים.

אך יוצאים אנחנו את השער והשדה מסביבנו מתמלא תימרות אבק. המישלט אינו רחוק — פחות משני קילור מטרים. השדה כולו רועד מהלם הפגזים.

"יותר מהר!" אנחנו צועקים לעובדיה.

הגיפים משתוללים, קופצים על תעלות ומנסים להט' עות את התותחנים בויגוג שיגעוני. אנו עולים על הגיבעה הנמוכה והקרתה.

הנה שוחות אחדות. דמויות אפורות רובצות בהן — הפלוגה שכבשה את המישלט מידי מטה־הגדוד מצרי עם עלות־השחר, ואנשי המשוריינים של פלוגתנו.

טרקים את מכוונת־הירייה ותחמושת. איש אינו שם לב אלינו. כולם צופים לכיוון בית־עפא. שם מתפתח מחזה הדומה לסרט קולנוע.

פרדס ליד הכפר סואפיר. החברים שוכבים בשוחות שהפרון בבוקר השכם, ליד הגיפים המוסוים. נחרתם נשמעת למרחק, סימן שעייפים הם מאוד. אתמול עורו להרוץ את ההתקפה הקשה על בית־דאראס. בלילה הטר רידו באש־מיקלעים את חאטא ואת כארטיה. הנמצאות בימי המצרים. עם חורם, בשעות המוקדמות של הבוקר, עבדו קשה בחפירה ובהסוואה.

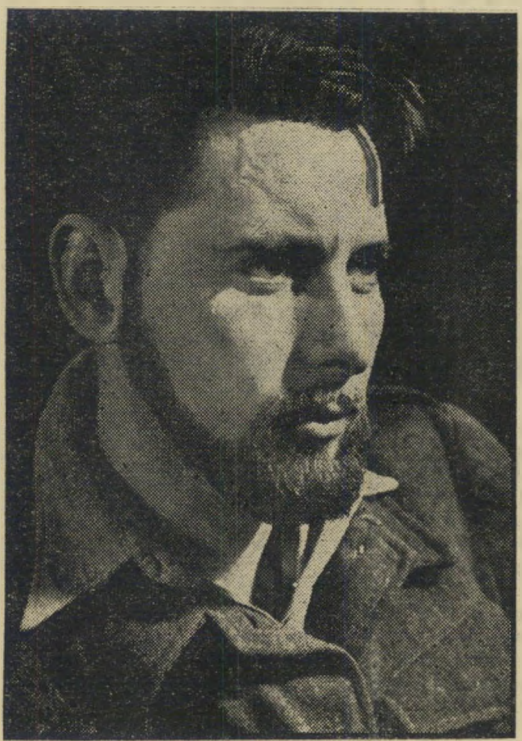
סרמנותי אינה מניחה לי לישון. מקרוב רועמים תותחים, שלהם ושלנו. בחדר־המטה מרחפות שמועות סתומות על קרב גדול שהחל זה עתה בנגבה. נזכר גם שם שני — עיבדים.

לפתע מופיע צבי צ'רטנקו, המג"ד, בגיפ שלו. צ"ה הוא רענן וחייכני כתמיד, השד יודע מתי הוא מספיק לישון. דרושים לו ארבעה גיפים שילווהו עד נגבה. זוהי הזדמנות בלתי־חוזרת לראות את הנעשה בסביבה. בגיבים מקריים כאלה ווכה כל הנחפו לחטפם. אני ממחר ומעיר את אנשי הצוות שלי, אנחנו נוסעים.

בכביש שורר השלום. אך לפני מחנה גיולים עומד הפץ שאינן שייך לנוף — מכונית־קשר הרוסה הנושאת את סמל הצבא המצרי. כיצד הגיעה זו הנה?

המג"ד, הנהוג בגיפ הראשון, נוסע במהירות רבה. זהו תענוגו העיקרי בחיים.

קילומטר אחד לפני נגבה אני מרגיש לפתע שאנשי הגיפ הראשון מתכופפים קימעה. ג'סטטה שהיא אופיינית לחייל מנוסה החש בסכנה. מה קרה? אני צופה בשטח. אני רואה דבר. כן, אני רואה משהו. לפני בית־עפא נעות בשדה חמש נקודות שחורות הגדלות והולכות מרגע

בשוח הקרב: אבנרי בתום המלחמה, אחרי כציעתו

העיפוח והאימה: אבנרי למחרת הקרב הגדול על עיבדים